

Raadsvoorstel gemeente Ooststellingwerf

Commissievergadering

Onderwerp : Landschapsbiografie Ooststellingwerf
Portefeuillehouder/Teamleider : Fimke Hijlkema
Zaaknummer : 008554822

Voorstel

1. In overweging nemen om middelen uit het participatiebudget in te zetten om de landschapsbiografie te financieren;
2. Hoogleraar Landschapsgeschiedenis Theo Spek uitnodigen om een presentatie te geven aan de gemeenteraad over de landschapsbiografie en het daaraan verbonden participatieve proces.

Inleiding

Vanuit het kenniscentrum Landschap van de RUG is het college benaderd met het voorstel een landschapsbiografie op te stellen voor Ooststellingwerf. Een landschapsbiografie biedt een unieke mogelijkheid om samen met inwoners en ondernemers het verhaal en de unieke kwaliteiten van de gemeente in beeld te brengen. Zo'n landschapsbiografie kan voor meerdere doelen die we binnen Ooststellingwerf willen bereiken worden ingezet.

We hebben eerst een verkenning uitgevoerd om te onderzoeken of het opstellen van een landschapsbiografie mogelijk is binnen de budgetten die voor de genoemde beleidsdoelen beschikbaar zijn. De conclusie van deze verkenning is dat bestaande budgetten onvoldoende ruimte bieden om de landschapsbiografie te financieren, dan wel - in het geval van overheidsparticipatie - dat het college niet bevoegd is om het budget in te zetten.

Daarom wordt nu voorgesteld om de raad te vragen het participatiebudget in te zetten voor de realisatie van een landschapsbiografie voor Ooststellingwerf.

Beoogd effect

Het in gang zetten van een proces waarbij inwoners en organisaties samen met wetenschappers het verhaal van de gemeente in woord en beeld vorm geven, zodat het breed gedragen en gedeeld wordt en kan worden ingezet voor belangrijke programma's en projecten binnen de gemeente.

Argumenten

In Ooststellingwerf is al veel informatie over het landschap beschikbaar, maar niet in een vorm die een goed overzicht geeft, die goed leesbaar is voor een brede doelgroep, uitgaat van de meest recente wetenschappelijke inzichten, en die gebruik maakt van verhalen en mensen uit de streek. Een landschapsbiografie is beleidsneutraal, en blijft daarom lange tijd actueel.

We hebben grote ambities op het gebied van toerisme, Biobased Economy en duurzaamheid. We staan op het punt om te starten met een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan. Daarnaast hebben we ook overheidsparticipatie hoog op de agenda, en zoeken we naar manieren om daar een goede invulling aan te geven. Een landschapsbiografie kan bij al deze programma's en projecten werken als 'smeerolie' om enthousiasme en overeenstemming te krijgen over belangrijke kwaliteiten in de gemeente. En daarmee als breed gedragen vertrekpunt dienen voor de invulling van onze ambities voor de toekomst.

Het Kenniscentrum Landschap stelt voor om voor Ooststellingwerf een landschapsbiografie op te stellen binnen een participatief proces. Voor het Kenniscentrum is dit een manier om de schat aan wetenschappelijke inzichten over de landschapsgeschiedenis van onze streek te koppelen aan verhalen en kennis van inwoners. Daarmee wint de wetenschappelijke kennis aan betekenis. Hierbij wordt een combinatie gemaakt van wetenschappelijke informatie, lokale verhalen en invloedrijke personen uit de streek. In andere gemeenten en regio's is men erg enthousiast over het resultaat. Op het gebied van de omgevingsvisie en het omgevingsplan (Smallingerland), maar ook voor recreatie en toerisme (Vechtstreek, Drentsche Aa). Daarbij is van belang dat de opstellers deskundig zijn zowel qua procesbegeleiding, kwaliteit van informatie, en in het bijzonder de vertaling daarvan in een vorm die voor een breed publiek aantrekkelijk is. Het voorstel van Theo Spek het Kenniscentrum Landschap uit Groningen voorziet hierin. Hij heeft aangeboden een toelichting te willen geven op de aanpak en het resultaat.

We stellen u daarom voor om hem uit te nodigen voor het geven van een presentatie. We geven u in overweging hierbij ook lokale partijen uit te nodigen. Bijvoorbeeld recreatieondernemers, verenigingen voor plaatselijk belang, vrouwen van nu, historische verenigingen, ABO, IVN, en/of organisaties voor ouderen. Vervolgens leggen we u dan een besluit voor voor opdrachtverlening.

Kanttekeningen / alternatieven

Wij hebben ons afgevraagd in hoeverre het passend is dat de gemeente opdracht verleent voor dit project. Een alternatief zou zijn dat één of meerdere lokale organisaties opdrachtgever is.

De gemeente zou het initiatief eventueel financieel kunnen ondersteunen.

Via die weg is de participatieve landschapsbiografie die we voor ogen hebben echter lastig te realiseren. Enerzijds omdat subsidiefondsen, waaronder ons eigen Fonds, vaak niet bedoeld zijn voor een dergelijk project. Anderzijds omdat het essentieel is dat het participatieproces vanuit een integrale invalshoek en gemeentebreed wordt ingestoken. De gemeente bevindt zich in een geschiktere positie om hierin het initiatief te nemen.

Financiële toelichting

Omdat de landschapsbiografie een integrale toepassing heeft is de verkenning naar financiering uit bestaande budgetten breed ingestoken. Voor alle genoemde beleidsvelden is onderzocht of er een overlap ligt met beleidsdoelen die met een landschapsbiografie kunnen worden behaald.

Hierbij kwam naar voren dat bestaande budgetten krap zijn begroot. Alleen vanuit het budget voor de Omgevingsvisie maximaal €10.000 kan worden gereserveerd voor het aanleveren van een actuele en gedetailleerde beschrijving van landschappelijke kwaliteit. Dit onder de voorwaarde dat de planning aansluit bij de planning voor het opstellen van de Omgevingsvisie. Bij besluitvorming rond de zomer van 2019 kan aan die randvoorwaarde worden voldaan.

De kosten van het opstellen van een landschapsbiografie inclusief participatief traject bedragen €74.100. We stellen voor in overweging te nemen om € 64.100,- hiervan te financieren uit het participatiebudget. En het besluit over het besteden van dit bedrag te nemen na de presentatie over de meerwaarde van een participatieve landschapsbiografie.

Juridische toelichting

De opdrachtverlening voor de landschapsbiografie moet voldoen aan het inkoopbeleid van de gemeente. Er zijn verschillende manieren waarop hieraan invulling kan worden gegeven. Voor het genoemde bedrag is meervoudig onderhands aanbesteden de norm. Omdat het kenniscentrum Landschap in Noord-Nederland als autoriteit geldt voor het opstellen van een landschapsbiografie gaat onze voorkeur uit naar een enkelvoudig onderhandse aanbesteding. Dit kunnen we regelen met een onderbouwd afwijkingsbesluit.

Publicatie

Uitvoering

a. Planning

presentatie vòòr de zomervakantie, besluitvorming over opdrachtverlening in juli of september

b. Communicatie

Bij instemming van de raad een persbericht uit laten gaan met een uitnodiging voor het bijwonen van de presentatie. Daarnaast een aantal lokale organisaties gericht uitnodigen.

c. Evaluatie / controle

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris

, burgemeester.

A. Ter inzage liggende stukken

a.

B. Vertrouwelijke stukken

a.